

Kultuuriministrile

Koopia: Peaministrile / Rahandusministrile / Riigikogu kultuurikomisjonile

4.03.2021

Muuseumivaldkonna ettepanek kriisist väljumiseks

Käesoleva pöördumise aluseks on 2. märtsil 2021 toimunud Muuseumi nõukogu erakorraline ja laiendatud koosolek, milles osalesid muuseumijuhid üle Eesti. Koosolekul otsustati koostada pöördumine Kultuuriministeeriumile muuseumivaldkonna COVID-19 kriisist välja toomiseks.

Muuseumide sulgemisega 3. märtsil k.a. asume taas aastataguses olukorras. Erinevalt varasemast on viirusesse haigestumise ulatus suurem kui kunagi varem. Muuseumid mõistavad tehtud piirangute vajalikkust, samas jäävad arusaamatuks viirusepuhangu peatamiseks tehtud läbimõttelata otsused. Seetõttu jääb kriisist väljatulek vaevalisemaks ja ajaliselt prognoosimatuks. Leiame, et kriisist ülesaamine nõuab erakordseid meetmeid.

Muuseumid on kogu kriisi jooksul teinud kõik endast oleneva, et luua turvaline ja madala nakkusriskiga külastuskeskkond. Muuseumikülastusega seotud nakkuskoldeid ei ole Euroopas tuvastatud. Muuseumide toimimist on pandeemia ajal peetud oluliseks pidepunktiks ühiskonnaliikmete vaimse ja sotsiaalse tervise hoidmisel.

Kriisist väljumine nõuab riigilt ulatuslike toetusmeetmete käivitamist. See hõlmab ka kogu muuseumivaldkonda. Aastatagusest viirusepuhangust on muuseumidel kriisi ületamise kogemus.

Teeme ettepaneku:

1. Algatada kriisist väljumiseks valdkonna kestlikkust tagavate meetmete väljatöötamine.
2. Kohaldada toetusmeetmed kõikidele muuseumidele sõltumata nende omandivormist (nt Töötukassa palgatoetus).
3. Avada muuseumid kui kõrge turvalisusega paigad piirangute leevendamise esimeses laines. Rõhutame muuseumide rolli haridusasutustena ning võimet olla koolidele tugevaks partneriks ja abiks.
4. Vaksineerida muuseumipedagoogid ja külastajate teenindusega seotud muuseumitöötajad sarnaselt teiste haridusasutuste töötajatega.

Kriisiabimeede tagas 2020. aastal muuseumide töövõime ja säilitas töökohad. Väärrib esile tõstmist, et muuseumid reageerisid kiiresti ka varasematel sulgemise perioodidel, panustasid haridustegevustesse ja hoidsid publikuga ühendust erinevate digilahenduste kaudu. Avamisjärgne 2020. aasta suvehooaeg näitas muuseumide laialdast mõju siseturismile ja teistele majandusaladele, nagu majutus, toitlustus, loomemajandus jm.

Ühiskonna sulgemine tõstab taas ootusi muuseumidele ja me oleme selleks valmis. Vajame ka nüüd toetusmeedet, et oleks tagatud muuseumide igapäevatöö, mis hõlmab nii sisuloomet kui ka muuseumikogude ja taristu haldamist. Muuseumides pakutavaid haridusprogramme ja huvitegevusi tuleb käsitleda võrdselt haridusvaldkonna programmidega ja toetada muuseumide korraldatud huviharidust (sh e-õppega seotud programmide välja töötamist).

Muuseuminõukogu teeb ettepaneku koos Kultuuriministeeriumiga kiiresti välja töötada valdkonna kestlikkust tagavad meetmed.

Koostöö soovidega,
koosolekul osalenud muuseumide nimel

Agnes Aljas	ICOM Eesti Rahvuskomitee, Muuseuminõukogu, Eesti Rahva Muuseum
Alar Karis	Muuseuminõukogu, Eesti Rahva Muuseum
Anton Pärn	Muuseuminõukogu, Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid
Inge Laurik-Teder	Eesti Muuseumiühing, Muuseuminõukogu, Eesti Ajaloomuuseum
Kadri Valner	Eesti Maanteemuuseum
Maarja Vaino	Eesti Kirjanike Muuseumide Ühing, Tallinna Kirjanduskeskus
Sirje Helme	Muuseuminõukogu, Eesti Kunstimuuseum